

Hořký život. Antologie současné italské prózy a dramatu. Z italských originálů přeložili a medailony autorů napsali K. Bohadlová, A. Flemrová, P. Kolařík, H. Lergetporer, T. Siegllová a V. Vybíralová. Praha : Havran, 2007. 368 s. ISBN 978-80-86515-75-5.

Současná italská literatura a drama nejsou pouze jména jako Umberto Eco nebo Dario Fo, známá českému čtenářstvu. Nově vydaná antologie současné italské prózy a dramatu přibližuje opět o kousek víc fenomén literatury v dnešní Itálii a poukazuje na pestré žánrovou skladbu textů.

Kniha vyšla jako výstup projektu specifického výzkumu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (č. 224 114). Jak již název napovídá, je rozdělena do dvou částí. Dvě třetiny publikace jsou věnovány současné italské próze, počínaje 80. léty 20. století. Po úvodní studii A. Flemrové, která projekt rovněž iniciovala a texty spolu s L. Wagnerovou redigovala, následuje dvacet čtyř portrétů současných autorů v podobě medailonku a ukázky z tvorby. Jednotliví autoři jsou řazeni chronologicky podle vydání díla, z něhož je ukázka. Výběr ukázek respektoval několik kritérií – rozmanitost žánrů a témat, úspěch u italského čtenáře a reakce italské kritiky a samozřejmě i subjektivní hledisko. Antologie záměrně nezahrnuje známější jména, nýbrž seznamuje s autory, kteří dosud nebyli přeloženi do češtiny (až na dvě výjimky). Dramatickou část knihy zahajuje opět úvodní text, tentokrát K. Bohadlové, stručně nastiňující italskou situaci současného dramatu. Následuje prezentace pěti dramatiků a jejich tvorby v podobě ukázky. Čtyři z nich reprezentují tu nejmladší generaci, jeden je starší. I v této části antologie je kladen důraz na žánrovou, tematickou i stylistickou pestrost ukázek, určitou roli při výběru sehrálo rovněž subjektivní hledisko.

Přelom 70. a 80. let v italské literatuře, časově vymezující počátek ukázek v antologii, charakterizuje nová vlna literární tvorby, poznamenaná postmodernismem. Zásadní díla, která vrátila literaturu do popředí zájmu ze stínu v 70. letech, pochází z pera u nás známých autorů jako Italo Calvino, Umberto Eco nebo Pier Vittorio Tondelli. V jejich linii navazuje generace nových, mladých autorů. O lidi a život na okraji společnosti se zajímají Erri De Luca nebo Marco Lodoli, ženskou literaturu, ne však červenou knihovnu, reprezentují Paola Capriolo nebo Carmen Covito. Osudy obyčejných lidí a životní zvraty zpracovává ve svém díle Sandro Veronesi. Počátkem 90. let se objevují tzv. generační výpovědi autorů jako „rebelka“ Silvia Ballestra nebo Giuseppe Culicchia. Téma násilí jako součást běžného života je charakteristické pro literární skupinu „kanibalů“, kam svou tvorbou částečně spadají i Aldo Nove nebo Tiziano Scarpa. Nove se zajímá o sociální otázky, Scarpa se vyznačuje bohatým, obrazným jazykem. V posledním desetiletí 20. století zaujímá v italské literatuře výrazný prostor detektivní žánr, jež reprezentují např. i u nás známý Andrea Camilleri a jeho komisař Montalbano, ale i Carlo Lucarelli nebo Gianrico Carofiglio. Prozaická část antologie sahá až do skutečné současnosti a upozorňuje na literární objevy posledních let, jako např. Alessandro Piperno.

Dramatický oddíl antologie zahrnuje u nás již hraného dramatika Fausta Paravidina a jeho kritické pojetí prázdných mezilidských vztahů, italskou Sarah Kane může připomínat mladá autorka Letizia Russo. Jižanskou dramaturgu reprezentuje na aktuální téma teroristických hrozeb a jejich vlivu na život v rodině Davide Enia, do poetického světa literatury v kontrastu s hrubým zednickým jazykem nás zavádí ukázka ze hry Eduarda Erby. Rozšířený žánr narativního divadla zastupuje kapitola z prozaického, leč divadelního textu Ascania Celestiniho.

368 stran antologie současné italské prózy a dramatiky lze vnímat jako pootevření dveří do literární sekce kulturního života dnešní Itálie. Publikace je určena nejen odborníkům, ale i široké veřejnosti se zájmem o Itálii.